

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1691. usque ad annum 1701

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 13322648

§. 88. Sorbonæ Censura contra Sinensium religionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67627)

Sæc. XVII. de tolerantia Christianorum fratrum, A. C. 1700. de Papismo irreconciliabili, Conspectum locorum Theologorum: Theologiam Corinthiacam, Calicem Eucharisticum, jus Dei in creaturas, fœdus operum, Philantropiam Dei, pluraque alia. IV. Joannes Lansdadius scripsit Jonam, Joelem, & Obadiam illustratum, Biblia Hebraica, Philologum Hebræum, Synopsin Hebraicam, & Chaldaicam, compendium Biblicum, Novum Testamentum Græcum, clavam Græcam novi Testamenti, & alia quædam opuscula.

§. LXXXVIII.

Sorbonæ censura contra Religionem Sinenſum.

Gonzalez
relat. de la
Persec. de la
Chine p. 12.
Lettr. Hist.
Argentré
Coll. Jud.
t. 3. p. 156.
Briet. An-
nal. cont.
p. 1003.

Ineunte anno Domini millesimo septingentesimo Romæ in Generali Congregatione Romanæ Inquisitionis majori, quam unquam ardore agitata est controversia de veneratione Confucii Philosophi Sinenſium Legislatoris, defunctorumque parentum: Habebantur crebræ consulationes circa dubia extracta, necnon circa varios hujus generis usus, ac ritus, quos aliqui tanquam supersticiosos omnino damnandos, alii vero ut cultus mere politicos Neophytis per-

permittendos esse censebant: Inde vero Sæc. XVII.
 tam Romæ, quam alibi excitabatur A. C. 1700.
 scribillandi prurigo, & quamplurimi,
 velut muscæ turbido tempore acrius
 mordentes, calamo mordaci, ac dente
 maledico aut horum rituum assertores,
 aut illorum adversarios pro suo quisque
 affectu vehementius carpebant, pari-
 ter Cardinalium studia acuebat Sinen-
 sis Imperatoris epistola, a plurimis Si-
 nensibus subscripta ac juramento fir-
 mata, & a Jesuitis Romam missa; hi
 enim hoc anno Imperatori libellum sup-
 plicem porrigebant, in eoque contro-
 versos ritus tanquam licitos depinge-
 bant, atque ab eo responsum eorum
 desideriis propitium obtinebant, sum-
 mo Pontifici exhibendum. Augeba-
 tur autem præprimis contentionis ar-
 dor, dum quidam Jesuita ex Sinarum
 Imperio reversus, *Historiam de edicto*
Imperatoris Sinensis ante biennium Pa-
 risiis eo fine edidit, ut Societatis suæ
 Missionarios de iis, quæ ad gentis hu-
 jus genium & veteranos cultus spectant,
 instrueret: Jam vero ibidem alius li-
 ber, cui titulus: *relatio de Statu præ-*
senti Sinensis Ecclesiæ anno Domini mil-
 lesimo sexcentesimo nonagesimo septi-
 mo, & demum hoc anno Leodii quæ-
 dam epistolæ de ritibus Sinensibus in
 Societatis favorem prodire: cum au-
 tem

Sæc. XVII. tem in illis propositiones gravi censura
 A. C. 1700. perstringendas reperiri, non pauci cre-
 derent, ac præcipue Auctor Historiæ
 incautius Sinensibus talis probitatis
 cultum attribueret, ut per bis mille
 annos veram in Deum naturali lumi-
 ne cognitum fidem conservasse crede-
 rentur, proin hujus gentis saluti San-
 guis Christi, ejusque merita velut in-
 utilia fuisse viderentur, hinc contra
 hunc errorem, pluresque alios in præ-
 fatis libris contentos præ ceteris acrius
 Clerici Congregationis Missionum ex-
 terarum insurrexere, ac Mense Aprili
 ad summum Pontificem epistolam ab
 omnibus hujus Congregationis Sacer-
 dotibus subscriptam transmiserunt, in
 qua acerbissimis verbis in Societatem
 invehentes, apud Sacram Sedem quas-
 dam propositiones ex præfatis libris
 extractas denuntiarunt, hancque epi-
 stolam suam Sorbonæ Doctores in
 pleno confesso exhibuerunt: quapropter
 die prima Julii Salomon Prioux Facul-
 tatis Theologicæ Doctor in Sorbonæ
 comitiis prædictos tres libros detulit,
 exposuitque, quasdam propositiones
 censoria animadversione dignas in iis
 reperiri: mox igitur petente Guilielmo
 Le Bas præfatæ Facultatis Syndico,
 octo Sorbonæ Magistri nominantur,
 qui hosce libros attente pervolverent,
 sedulo

sedulo examinarent, ac desuper pro-
 xime referrent. Hi demum privatis, Sæc. XVII.
A. C. 1700.
 pluribusque consultationibus per inte-
 grum mensem inter se habitis multa in
 his libris reprehensione digna reperiri
 censuere, quapropter Abbas de Boi-
 leau ex hisce Deputatis antiquior quas-
 dam propositiones ex præfatis libris
 excerptas unacum censurarum notis,
 quibus essent perstringendæ, exhibuit,
 easque communi iudicio, ac concordi
 consensu damnandas esse retulit, hæc
 subjungens: *Res Facultati est cum secta
 hominum literatorum, quibuscum collidi,
 Sorbona semper horrore habuit, hi etiam
 Regem sua malitia. & Principes suis men-
 daciis hucusque lætarunt &c.* Nimis a-
 cerba erat hæc oratio, quapropter Du-
 Mas Sorbonæ Doctor, dum Syndicus
 circa Deputatorum relationem suffragia
 colligi petebat, vehementer sese oppo-
 suit, caussatus, hæc propositiones
 jamjam ad summi Pontificis Tribunal
 delatas fuisse: nihilominus plurimorum
 calculo decisum, in examine inchoato
 ulterius esse procedendum. Habentur
 ergo triginta omnino congregationes,
 quin Jesuitæ causam suam defendere
 solliciti essent: tandem vero quasdam
 harum propositionum explicationes in
 Sorbonæ comitiis exhibuerunt: ast sero
 nimis; quippe die decima octava Mensis

Sæc. XVII. Octobris centum sexaginta Doctores
A. C. 1700. suas pronuntiarunt sententias, ac quin-
 que propositiones ex præfatis libris ex-
 cerptas, omnino damnandas censue-
 runt, subjectisque censuris perstrin-
 xerunt.

Erant autem propositiones sequentes.

I. „Sinensis populus veri Dei cog-
 „nitionem ferme per bis mille annos con-
 „servavit, tantoque fervore coluit, ut
 „Christiani non modo, quod imitarentur,
 „sed & quo instruerentur, haberent.

Censura. Hæc propositio est falsa,
 temeraria, scandalosa, erronea, sanctæ
 religioni Christianæ injuriosa.

II. „Si Judæi gloriari poterant, quod
 „Deo Templum longe ditissimum ac
 „magnificum præsentia & Redempto-
 „ris precibus sanctificatum consecrarint,
 „non minus gloriosum est Sinensibus,
 „quod Templum totius Orbis antiquis-
 „simum Creatori consecrarint.

Censura. Hæc propositio est falsa
 & temeraria.

III. „Non minus pura erat Sinensium
 „doctrina Moralis, quam eorum Re-
 „ligio: Sinenses purissimas morum le-
 „ges conservarunt, dum interea Eu-
 „ropa, & totus ferme mundus in er-
 „rore & corruptione contabuit: Veri
 „Dei cognitio, quæ per plura sæcula
 „post Kam-Vam Imperatoris regimen,
 „&

„& valde probabiliter diu post Confu- Sæc. XVII.
 „cium perduravit, non in primæva sua. A. C. 1700.
 „puritate conservabatur; tandem enim
 „Idololatria animos corrumpit, indeque
 „tanta erat morum pravitas, ut fides,
 „cum deinceps nonnisi majoris mali
 „ocasio esset, justo Dei Judicio a Si-
 „nensibus auferretur.,

„Præter internum cultum etiam
 „minimos ritus exteriores summa re-
 „ligione exercebant.

„Tchouen - Hio quintus Sinarum
 „Imperator Presbyteros seu Mandari-
 „nos Ecclesiasticos in variis Provinciis
 „nominabat, ut sacrificiis præessent.

Confucius ad Filium suum dixit:
 Sancti primum rebus facilioribus af-
 fuevere.

„Quondam hujus Regionis Philo-
 „sophus Confucio dixit: Tu es cujus-
 „dam sancti Nepos.

„Confucius suum Avum, qui tum
 „in odore Sanctitatis vixerat, in omni-
 „bus imitari studuit: mortuus ab uni-
 „verso Imperio lugebatur, & ab illo
 „tempore tanquam Sanctus est ho-
 „noratus.

„Ob ejus humilitatem & modestiam
 „non tam Philosophus per rationem
 „efformatus quam Homo a Deo ad re-
 „formandum novum hunc mundum
 „inspiratus credebatur.

Sæc. XVII.

A. C. 1700.

„Refertur, quod Conjux Tiko Si-
 „narum Regis, cum infæcunda esset,
 „durante Sacrificio a Deo prolem tanto
 „ardore petierit, ut paucis post diebus
 „conciperet, & postea filium eniteretur,
 „ex cujus familia quadraginta Sinarum
 „Imperatores numerati sunt.

„Hæc Principis pietas cælum com-
 „movit, & aer nubibus gravis tempore
 „opportuno mox pluviam tam copiosam
 „dedit, ut abundantissima mellis esset.

„Vou - Vam tertix stirpis Fundator
 „juxta veterem morem ipse Sacrificia
 „obtulit, & ejus Frater coram Divina
 „Majestate prostratus pro ejus sanatione
 „oravit, vitamque suam in Sacrificium
 „Deo obtulit, dummodo ejus frater
 „sanitati restitueretur; exauditus a Deo
 „post has preces mortuus est.

„Hoc exemplum manifeste probat,
 „quod Religionis spiritus apud Sineses
 „fuerit conservatus, & quod ibidem
 „adhuc observarentur principia purif-
 „simæ charitatis, quæ perfectio & cha-
 „racter Religionis est. Sineses vete-
 „res erant pleni cognitione, ausim di-
 „cere, Spiritu Dei.

Censura. Doctrina his propositioni-
 bus contenta, quatenus moralis Di-
 sciplinæ puritatem, morum sanctitatem,
 fidem, cultum Dei veri internum, & ex-
 ternum, Sacerdotes, sacrificia, Sanctos,

ac

ac homines inspiratos a Deo, mira- Sæc. XVII.
 cula, spiritum Religionis, purissimam A. C. 1700.
 charitatem, quæ Religionis est perfectio
 & character, & si ausim dicere, *inquit*
Auctor, Spiritum Dei apud Sinas olim
 per duo annorum millia vel amplius
 permansisse dicit, falsa est, temeraria,
 scandalosa, impia, Verbo Dei contra-
 ria, hæretica, Christianæ fidei & Re-
 ligionis everfiva, virtutem Passionis
 Christi & Crucis ejus evacuans.

IV. „Sinenses de prudenti gratiarum
 „dispensatione inter universi Nationes
 „facta non habent, quod querantur;
 „non enim alia est natio, quæ amplio-
 „res gratias recepit.

Censura. Hæc propositio est falsa,
 temeraria, erronea, & Verbo Dei
 contraria.

V. „Sinensis Imperator religionem
 „Christianam non respiciat tanquam
 „alienigenam, quia quoad sua principia
 „& articulos fundamentales est eadem
 „cum veteri religione, quam literati
 „& primi Imperatores Sinenses professi
 „sunt, adorantes eundem Deum, quem
 „Christiani adorant, & cum ipsis agno-
 „scentes Deum tanquam cæli terræ-
 „que Dominum.

Censura. Hæc propositio est falsa,
 temeraria, scandalosa & erronea. Pro-
 nuntiata hæc censura Facultas decla-
 rabat,

Sæc. XVII. rabat, *suæ mentis non esse, probare ce-*
A. C. 1700. tera, quæ in præfatis libris continentur.

§. LXXXIX.

Cleri Gallicani comitia.

Vid. supra
§. 37. pag.
415.
Argentre
l. c.

Habebat hoc anno Clerus Gallicanus
solemnem Conventum Parisiis in
Palatio Regio S. Germani, in cujus
auspiciis sequentem epistolam encycli-
cam ad Cardinales, Archiepiscopos,
universumque Clerum directam die pri-
ma Octobris promulgarunt: „Exstitit
„is pridem decor Christianæ Discipli-
„næ, quam Beatus Paulus cap. 4. Epi-
„stolæ ad Philippenses commendaret
„his verbis: *de cætero fratres, quæcum-*
„*que sancta, quæcumque bonæ famæ, si quia*
„*virtus, si qua laus discipline hæc cogi-*
„*tate.* Hæc enim est illa pulchritudo
„justitiæ; hoc veri studium; is spendor
„Sanctitatis; hæc amabilitas morum;
„hæc Christiani nominis fama, quæ
„ad Christum omnia facile pertraheret;
„neque aliud fuit, quo scandalum Cru-
„cis, quo prædicationis stultitia magis
„noblitari potest. Quare, cum ad ex-
„trema ventum est tempora, in quibus
„decor pristinus, imminuta fide, re-
„frigescente charitate, labente disci-
„plina, morum corruptelis, ac denique,
„ut fit, fallacium opinionum illuvie
„de-